

Lausuntopyyntö selvityksestä - Tuomioistuinlaitoksen koulutusjärjestelmän kehittyminen : Selvitys tuomioistuinlain vaikutuksista

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne oheisesta selvityksestä.

Tausta

Tuomareiden koulutusta on uudistettu 1.1.2017 voimaan tulleella tuomioistuinlailla (673/2016) sekä siihen liittyvällä lainsäädännöllä mukaan lukien tuomioistuinharjoittelusta annettu laki. Oikeusministeriö asetti kesäkuussa 2022 selvityshenkilön, jonka tehtävänä oli arvioida tehtyjen uudistusten toimivuutta. ”Tuomioistuinlaitoksen koulutusjärjestelmän kehittyminen; Selvitys tuomioistuinlain vaikutuksista” on julkaistu 22.12.2023 oikeusministeriön julkaisusarjassa (selvityksiä ja ohjeita 2023:37). Selvittäjä on todennut, että uudistukselle asetetut tavoitteet voidaan katsoa saavutetuiksi. Lisäksi hän on tehnyt eräitä kehittämis ehdotuksia.

Selvittäjän mukaan tuomioistuinharjoittelun osalta tulisi tehdä erillinen kokonaisvaltainen selvitys, joka kattaisi sekä haku- ja valintamenettelyn, tuomioistuinharjoittelun sisällön, käräjänotaareiden määrän mahdollisen lisäämisen sekä harjoittelun mahdollisen laajentamisen, työn määrän (ml. käsiteltävien asioiden minimimäärän) ja suoriutumiseen vaikuttavien seikkojen tarkastelun, tuomioistuimien toimivaltaan liittyvät kysymykset ja mahdollisen koeajan. Selvityksessä tulisi tarkastella myös harjoittelun ulottaminen oikeudenhoidon eri toimijoiden käytettäväksi (ks. Oikeusministeriön julkaisuja, selvityksiä ja ohjeita 2021:9).

Selvittäjän mukaan tuomioistuinharjoittelijoiden valintamenettelyn tehostamista tulisi harkita. Keinoja voisivat olla esimerkiksi hakukohteiden määrän rajaaminen sekä valintamenettelyn ajoittaminen tuomarinkoulutuslautakunnan ja tuomioistuimien yhteisen harkinnan mukaisesti. Myös asessoreiden valintamenettelyä tulisi yksinkertaistaa ja siirtää se esivalintakoetta lukuun ottamatta kokonaan tuomioistuimille. Lisäksi tuomioistuinten esittelijöiden tehtäväkuva tulisi tarkastella osana tuomioistuimien virkarakennetta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 14.3.2024.

Valmistelijat

Hallitusneuvos Anne Hallavainio, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. +358 295 150 049.

Linkit

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-867-9>

Jakelu:

Etelä-Karjalan kärjäoikeus, Södra Karelens tingsrätt
Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeus, Södra Österbottens tingsrätt
Etelä-Savon kärjäoikeus, Södra Savolax tingsrätt
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Södra Finlands
rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt
Helsingin hallinto-oikeus, Helsingfors förvaltningsdomstol
Helsingin hovioikeus, Helsingfors hovrätt
Helsingin kärjäoikeus, Helsingfors tingsrätt
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Juridiska fakulteten vid
Helsingfors universitet
Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Tavastehus förvaltningsdomstol
Itä-Suomen hallinto-oikeus, Östra Finlands förvaltningsdomstol
Itä-Suomen hovioikeus, Östra Finlands hovrätt
Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Östra Finlands rättshjälps-
och intressebevakningsdistrikt
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden
tiedekunnan oikeustieteiden laitos Lapin yliopiston oikeustieteiden
tiedekunta
Itä-Uudenmaan kärjäoikeus, Östra Nylands tingsrätt
Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Sydöstra Finlands
rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt
Kainuun kärjäoikeus, Kajanalands tingsrätt
Kanta-Hämeen kärjäoikeus, Egentliga Tavastlands tingsrätt
Keski-Suomen kärjäoikeus, Mellersta Finlands tingsrätt
Korkein hallinto-oikeus, Högsta förvaltningsdomstolen
Korkein oikeus, Högsta domstolen
Kymenlaakson kärjäoikeus, Kymmenedalens tingsrätt

Lapin kärjäoikeus, Laplands tingsrätt
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta, Juridiska fakulteten vid
Laplands universitet
Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Sydvästra Finlands
rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry, Rättegångsbiträden med
tillstånd rf
Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Västra och Inre
Finlands rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt
Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus, Västra Nylands tingsrätt
Markkinaoikeus, Marknadsdomstolen
Oulun kärjäoikeus, Uleåborgs tingsrätt
Pirkanmaan kärjäoikeus, Birkalands tingsrätt
Pohjanmaan kärjäoikeus, Österbottens tingsrätt
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus, Norra Karelen tingsrätt
Pohjois-Savon kärjäoikeus, Norra Savolax tingsrätt
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Norra Finlands förvaltningsdomstol
Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri, Norra Finlands
rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt
Päijät-Hämeen kärjäoikeus, Päijänne-Tavastlands tingsrätt
Rovaniemen hovioikeus, Rovaniemi hovrätt
Satakunnan kärjäoikeus, Satakunta tingsrätt
Suomen Asianajajaliitto, Finlands Advokatförbund
Suomen Lakimiesliitto - Finlands Juristförbund ry
Suomen tuomariliitto - Finlands domareförbund ry
Tuomioistuinvirasto, Domstolsverket
Turun hallinto-oikeus, Åbo förvaltningsdomstol
Turun hovioikeus, Åbo hovrätt
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Juridiska fakulteten vid
Åbo universitet
Työtuomioistun, Arbetsdomstolen
Ulosottolaitos, Utsökningsverket
Vaasan hallinto-oikeus, Vasa förvaltningsdomstol
Vaasan hovioikeus, Vasa hovrätt
Vakuutusosasto, Försäkringsdomstolen
Valtakunnansyyttäjän toimisto, Riksåklagarens byrå
Varsinais-Suomen kärjäoikeus, Egentliga Finlands tingsrätt
Ålands förvaltningsdomstol
Ålands tingsrätt

Lausunnonantajan lausunto

1. Tulisiko tuomioistuinharjoittelun nimellä tunnettu harjoittelumahdollisuus laajentaa kattamaan myös muut oikeudenhoidon toimijat? Jos, niin missä harjoittelu tulisi voida suorittaa? Mikä harjoittelun kesto tulisi olla?
2. Tulisiko tuomioistuinharjoittelijoiden valintamenettelyä tehostaa? Jos, niin miten?
3. Tulisiko asessoreiden valinta siirtää esivalintakoetta lukuun ottamatta tuomarinkoulutuslautakunnalta tuomioistuimille? Jos, niin miksi?
4. Tulisiko tuomioistuinten esittelijöiden nykyistä tehtäväkuvaa tai kelpoisuusvaatimuksia muuttaa? Jos, niin miten?
5. Olisiko käräjäoikeuksien virkarakennetta tai käräjänotaarien toimenkuvaa tarpeen tarkistaa siten, että käräjäoikeuksissa käräjänotaarit tai muut nuoremmat lainoppineet voisivat avustaa tuomareita asioiden valmistelussa?
6. Onko teillä muuta lausuttavaa?

Leinonen Antti
Oikeusministeriö

Hallavainio Anne
Oikeusministeriö